HADIA CSE Khutba Notes

(17.06.2016)

തഖ്‌വയാണ് നോമ്പിന്റെ ആത്മാവ്

നോമ്പുകൊണ്ട് ആത്മികവും ഭൗതികവുമായ നിരവധി നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ നോക്കുക.

1. പരിധിയും പരിമിതിയുമില്ലാത്ത പ്രതിഫലം.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ كُلُّ حَسَنَةٍ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِ مِائَةِ ضِعْفٍ إِلَّا الصِّيَامَ فَهُوَ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ (موطا)

2. ക്ഷമിക്കാനും സഹിക്കാനുമുള്ള ശീലം.

عَنْ رَجُلٍ مِنْ بَنِي سُلَيْمٍ قَالَ عَقَدَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي يَدِهِ أَوْ فِي يَدِي فَقَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ نِصْفُ الْمِيزَانِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ الْمِيزَانَ وَاللَّهُ أَكْبَرُ تَمْلَأُ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَالطُّهُورُ نِصْفُ الْإِيمَانِ وَالصَّوْمُ نِصْفُ الصَّبْرِ (احمد)

3. നിർധനരോടും പാവങ്ങളോടുമുള്ള കാരുണ്യം. ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠവും അല്ലാഹുവിന് താൽപര്യവുമുള്ള നോമ്പ് ദാവൂദ് നബിയുടെ നോമ്പാണെന്ന് പ്രവാചകൻ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അദ്ദേഹം ഒരു ദിവസം നോമ്പ് പിടിക്കുകയും അടുത്ത ദിവസം ഉപേക്ഷിക്കുകയുമാണ് ചെയ്തിരുന്നത്. ഇതിന്റെ കാരണം അദ്ദേഹം വിശദീകരിക്കുന്നു.

"أما اليوم الذي أصوم فيه فأتذكر الفقراء، وأما اليوم الذي أفطر فيه فأشكر نعمة الله".

4. മെച്ചപ്പെട്ട ആരോഗ്യവും ഉന്മേഷവും. പ്രവാചകന്റെ രണ്ടു വചനങ്ങൾ:

صوموا تصحوا (أبو نعيم في الطب)

عليكم بالصوم فإنه محسمة للعروق ومذهبة للأشر . (أبو نعيم في الطب)

ഇങ്ങനെ നോമ്പിലൂടെ നിരവധി ഗുണങ്ങൾ നമുക്ക് കരസ്ഥമാക്കാമെങ്കിലും അതിലൂടെ നാം നേടേണ്ടതും നേടാൻ ശ്രമിക്കേണ്ടതുമായ ഒരു പ്രധാന നേട്ടമുണ്ട്. അതാണ് ഖുർആനിൽ പരാമർശിക്കുന്ന തഖ്‌വ.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (البقرة)

അതുകൊണ്ട് നോമ്പിന്റെ സാക്ഷാൽ ഉദ്ദേശ്യം തഖ്‌വ സിദ്ധിക്കൽ തന്നെയാണ്. തഖ്‌വക്ക് ഒരു വിശ്വാസിയുടെ ജീവിതത്തിലുള്ള പ്രാധാന്യം ഇമാം ഗസ്സാലി വിശദീകരിക്കുന്നു:

التقوي كنز عزيز، فلئن ظفرت به كم تجد فيه من جوهر شريف ، وخير كثير ، ورزق كريم ، وفوز كبير ، وغنم جسيم ، وملك عظيم ، فكأن خيرات الدنيا والأخرة جمعت فجعلت تحت هذه الخصلة الواحدة التى هى تقوى الله ، وتأمل ما فى القرأن من ذكرها فكم علق بها من خير وكم وعد عليها من خير وثواب وكم أضاف إليها من سعادة (منهاج العابدين)

കവിയുടെ വാക്കുകൾ എത്ര അന്വർത്ഥം.

HADIA CSE Khutba Notes

(17.06.2016)

തഖ്‌വയാണ് നോമ്പിന്റെ ആത്മാവ്

اذا المرء لم يلبس ثيابا من التقى تقلب عريانا وان كان كاسيا

وخير لباس المرء طاعة ربه ولا خير فيمن كان لله عاصيا

ഓരോ വെള്ളിയാഴ്ചയും നമ്മുടെ ഇമാം നമുക്ക് നൽകുന്നത് തഖ്‌വ കൊണ്ടുള്ള വസിയ്യത്താണ്. പ്രവാചകന്റെ പ്രഖ്യാതമായ ഹജ്ജത്തുൽ വദാഅ് പ്രഭാഷണത്തിൽ അവിടന്ന് ആദ്യം ഓർമപ്പെടുത്തിയതും തഖ്‌വയെ പറ്റിയാണ്. ഇർബാള് ബിൻ സാരിയ ഉദ്ധരിക്കുന്ന പ്രവാചകന്റെ ഒരു വിശ്രുത പ്രസംഗമുണ്ടല്ലോ. അതിലെയും പ്രഥമ പ്രതിപാദ്യം തഖ്‌വയായിരുന്നു. മരിക്കാൻ നേരം അബൂബക്കർ (റ) അടുത്ത ഖലീഫയായ ഉമർ (റ) ന് ഒരു നീണ്ട ഉപദേശം നൽകി. അതിന്റെ തുടക്കത്തിൽ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ഇത്തഖില്ലാഹ യാ ഉമർ

ഖുർആനിക വീക്ഷണത്തിൽ ഒരാളെ മാന്യനും കുലീനനും മനുഷ്യനുമാക്കുന്നത് തഖ്

വയാണ്.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

(حجرات)

ഫത്ഹു മക്കയുടെ അന്ന് കറുത്തവനായ ബിലാൽ (റ) എല്ലാവർക്കും മുകളിലായി കഅ്ബയുടെ മച്ചിലും മറ്റുള്ളവർ കഅ്ബയുടെ താഴെയും നിൽക്കുമ്പോഴാണ് ഈ ആയത്ത് ഇറങ്ങിയത്.

ഖുർആനിലെ അഹ്സാബ് 33 ഇറങ്ങിയ സാഹചര്യം നോക്കുക.

روى قتادة وابن عباس ومجاهد : أن النبي صلى الله عليه وسلم خطب زينب بنت جحش _ وكانت بنت عمته _ فظنت أن الخطبة لنفسه ، فلما تبين أنه يريدها لزيد _ عبد من عبيدهم ، مولى من مواليهم _ كرهت ، وأبت ، وامتنعت ، وامتنع أخواها لنسبها من قريش ، وأن زيداً كان بالأمس عبداً ..

فنزلت الآية ..

فقال أخواها للنبي صلى الله عليه وسلم : مرني بما شئت .. مرني بما شئت ..

فزوجها من زيد

ഇമാം ബുഖാരി രേഖപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു ഹദീസ്.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ

قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَكْرَمُ النَّاسِ قَالَ أَتْقَاهُمْ (بخاري)

സാധാരണ ഇസ്‌ലാമിലെ ഏതു വിധി വിലക്കുകളും കഴിവിന്റെ പരമാവധി പാലിക്കണമെന്നാണ് ഖുർആന്റെ ശാസന. (ബഖറ 233). എന്നാൽ, തഖ്‌വ മാത്രം ചെയ്യേണ്ട വിധം പരമാവധി പാലിക്കണം.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (ال عمران)

തഖ്‌വയാണ് നോമ്പിന്റെ ആത്മാവ്

ഈ ആയത്ത് ഇറങ്ങിയപ്പോൾ ചില സ്വഹാബത്ത് ബേജാറായി. പ്രവാചകനോട് ചോദിച്ചു: വ മൻ യഖ്‌വാ അലാ ഹാദാ ?

ഇമാം ആലൂസി പറയുന്നു:

وأخرج ابن أبي حاتم عن سعيد بن جبير قال : لما نزلت اشتد على القوم العمل فقاموا حتى ورمت عراقيبهم وتقرحت جباههم.

അപ്പോൾ അല്ലാഹു ഇറക്കി.

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِأَنْفُسِكُمْ (تغابن)

ഇങ്ങനെ വിശ്വാസികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അവിച്ഛേദ്യമാണ് തഖ്‌വ. എന്താണ് തഖ്‌വ? ഇബ്നു റജബ് പറയുന്നു:

قال الحافظ ابن رجب رحمه الله :
وأصل التقوى أن يجعل العبد بينه وبين ما يخافه ويحذره وقاية تقيه منه.

എന്താണ് തഖ്‌വ എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ അബൂഹുറൈറ (റ) മറുപടി നൽകി.

فقال : هل أخذت طريقاً ذا شوك ؟ قال : نعم ، قال : فكيف صنعت ؟ قال : إذا رايت الشوك عزلت عنه أو جاوزته أو قصرت عنه : قال ذاك التقوى .

ഇതു തന്നെയാണ് കവിയും പറയുന്നത്:

خل الذنوب صغيرها وكبيرها فهو التقى
واصنع كماش فوق أرض الشوك يحذر ما يرى
لا تحقرن صغيرة إن الجبال من الحصى

തഖ്‌വയെ വ്യാഖ്യാനിച്ചുകൊണ്ട് ഇമാം അഹ്മദ് (റ)

وقال الإمام أحمد رحمة الله : التقوى هى ترك ما تهوى لما تخشى .

ചില പണ്ഡിതർ തഖ്‌വ മൂന്നു തരത്തിലുണ്ടെന്ന് വിശദീകരിക്കുന്നു:

وله ثلاث مراتب :
الأولى : التوقي من العذاب المخلد بالتبري من الشرك وعليه قوله تعالى :
{ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التقوى } الثانية : التجنب عن كل ما يؤثم من فعل أو ترك حتى الصغائر عند قوم وهو المتعارف باسم التقوى في الشرع ، وهو المعنى بقوله تعالى : { وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ القرى ءامَنُواْ واتقوا } الثالثة : أن يتنزه عما يشغل سره عن

തഖ്‌വയാണ് നോമ്പിന്റെ ആത്മാവ്

الحق ويتبتل إليه بشراشره وهو التقوى الحقيقي المطلوب بقوله تعالى : { يأيها الذين ءامَنُواْ اتقوا الله حَقَّ تُقَاتِهِ }

(تفسير البيضاوي)

ഇങ്ങനെ പല വിധത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും എല്ലാം ഒന്നുതന്നെയാണ്. അഥവാ, കൽപനകൾ കേട്ടും നിരോധനങ്ങളിൽനിന്നു മാറിനിന്നും അല്ലാഹുവിന്റെ കോപം ഏൽക്കാതിരിക്കാൻ ശ്രദ്ധിക്കുക. അവന്റെ അപ്രീതി പേടിക്കുകയും സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക. (തഖ്‌വ എന്ന പദം ഉണ്ടായ വഖാ യുടെ അർത്ഥം സൂക്ഷിക്കുക എന്നാണ്).

ഇനി നോമ്പിലൂടെ എങ്ങനെയാണ് തഖ്‌വ ഉണ്ടാവുകയെന്നു നോക്കുക.

സാധാരണ ഏതൊരാളും ദൈവ കൽപനെ ധിക്കരിക്കാൻ അടിസ്ഥാനപരമായ ചില കാരണങ്ങളുണ്ട്.

1. ശരീരവും അതിന്റെ ഇച്ഛയും. അതുകൊണ്ട് നബി പറഞ്ഞു:

سعد بن أنس عن النبي صلى الله عليه و سلم قال ليس عدوك الذي إذا قتلك أدخلك الجنة وإذا قتلته كان نورا لك وإنما أعدى عدوك نفسك التي بين جنبيك (جامع العلوم و الحكم)

സുഫ്‌യാനുസ്സൗരി :

سفيان الثوري: ما عالجت شيئاً أشد عليّ من نفسي، مرة لي ومرة عليّ.

ഹസനുൽ ബസ്വരി :

الحسن البصري: ما الدابة الجموح بأحوج إلى اللجام الشديد من نفسك.

അബൂബക്കർ സിദ്ദീഖ്:

أن أبا بكر الصديق كتب لعمر بن الخطاب عندما استخلفه: إن أول ما أحذرك منه نفسك التي بين جنبيك

ജിഹാദിനെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിച്ച ആളോട് ഇബ്നു ഉമർ

ابدأ بنفسك فجاهدها وابدأ بنفسك فاغزها

വിശുദ്ധ ഖുർആൻ

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (قصص)

തഖ്‌വയാണ് നോമ്പിന്റെ ആത്മാവ്

2. പിശാചും അവന്റെ ദുർമന്ത്രണവും. (ഉദ്ധരണികളും ചരിത്ര സംഭവങ്ങളും നിരവധിയുണ്ട്. ചേർക്കുന്നില്ല.)

ഖുർആൻ മുന്നറിയിപ്പ് നൽകുന്നു:

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ (فاطر)

വസ്‌വാസാണല്ലോ പിശാചിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ ആയുധം. ഇത് എങ്ങനെയാണ് പിശാച് ഉപയോഗിക്കുന്നത്? ഇബ്നുൽ ഖയ്യിം പറയുന്നു:

" الوسوسة هى مبادئ الإرادة فإن القلب يكون فارغاً من الشر والمعصية فيوسوس إليه ويخطر الذنب بباله فيصوره لنفسه ويمنيه ويشهيه فيصير شهوة ، ويزينها له ويحسنها ويخيلها له في خيال تميل نفسه إليه فتصير إرادة ، ثم لا يزال يمثل ويخيل ويمنى ويشهى وينسى علمه بضررها ويطوى عنه سوء عاقبتها فيحول بينه وبين مطالعته ، فلا يرى إلا صورة المعصية وألتذاذه بها فقط ، وينسى ما وراء ذلك فتصير الأرادة عزيمة جازمه ، فيشتد الحرص عليها من القلب فلا تزال بالعبد تقوده إلي الذنب ، وتنظم شكل الأجتماع بألطف حيله وأتم مكيده . فأصل كل معصية وبلاء إنما هى الوسوسة (اختصارا).

മനുഷ്യനെ പിഴപ്പിക്കാനുള്ള പിശാചിന്റെ കൊണ്ടുപിടിച്ച ശ്രമത്തെ അല്ലാമാ ഇബ്നു മുഫ്‌ലിഹ് വിശദീകരിക്കുന്നു:

قال العلامة ابن مفلح المقدسى رحمه الله : اعلم أن الشيطان يقف للمؤمنين فى سبع عقبات ، عقبة الكفر ، فإن سلم منه ففى عقبة البدعة ، ثم فى عقبة فعل الكبائر ، ثم فى عقبة
فعل الصغائر ، فإن سلم منه ففى عقبة فعل المبيحات فيشغله بها عن الطاعات ،
فإن غلبه شغله بالأعمال المفضولة عن الأعمال الفاضلة ، فإن سلم من ذلك وقف له فى العقبة السابعة ، ولا يسلم منها المؤمن إذ لو سلم منها أحد لسلم منه رسول الله صلى الله علية وسلم وهى تسليط الأعداء الفجرة بأنواع الأذى .

3. മനുഷ്യൻ പാർക്കുന്ന ഭൗതിക ലോകവും അവന്റെ ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളും. ഇതും മനുഷ്യനെ തെറ്റുകാരനാക്കാം. Man is the Product of environment എന്നതാണ് ചൊല്ല്. ഇക്കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒരു സൂഫി പാടുന്നത് നോക്കുക:

إني بليت بأربع يرمينني   بالنبل من قوس لها توتير
إبليس والدنيا ونفسي والهوى   يا رب أنت على الخلاص قدير

ഇനി നോക്കുക: ഈ മൂന്നു ശത്രുക്കൾക്കെതിരെയുള്ള പോരാട്ടമാണ് സത്യത്തിൽ നോമ്പ്. ഒന്നാമതായി പിശാച്. നോമ്പിന്റെ നേട്ടം വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഇമാം ഗസ്സാലി പറയുന്നു:

HADIA CSE Khutba Notes

(17.06.2016)

തഖ്‌വയാണ് നോമ്പിന്റെ ആത്മാവ്

والثاني أنه قهر لعدو الله عز و جل فإن وسيلة الشيطان لعنه الله الشهوات وإنما تقوى الشهوات بالأكل والشرب ولذلك قال صلى الله عليه و سلم إن الشيطان ليجري من ابن آدم مجرى الدم فضيقوا مجاريه بالجوع (احياء علوم الدين)

ഇക്കാര്യം ബയാനു തസല്ലുതി ശൈത്വാൻ അലൽ ഖൽബ് എന്ന അധ്യായത്തിലും മഹാനവർകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

അടുത്തതായി ശരീരം. ശരീരത്തിന്റെ സ്വാഭാവിക താൽപര്യങ്ങളായ തീറ്റ, കുടി, ഭോഗം എന്നിവക്കെതിരെയുള്ള പോരാട്ടമാണല്ലോ നോമ്പ്. ശരീരം തിന്നാനാഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിലും നാം അത് ചെയ്യുന്നില്ല.

മൂന്നാമതായി സാഹചര്യങ്ങൾ: അടുത്തു തന്നെ ഭക്ഷണമുണ്ടായിട്ടും നാം അത് കഴിക്കാതിരിക്കുന്നതിലൂടെ എത്ര പ്രതികൂല സാഹചര്യങ്ങളിലും തെറ്റിലേക്ക് വഴുതി വീഴാതിരിക്കാൻ വിശ്വാസി പഠിക്കുന്നു.

ചുരുക്കത്തിൽ, ഒരു മാസത്തെ വ്രതാനുഷ്ഠാനം തഖ്‌വ കൈവരിക്കാനുള്ള ഒരു പരിശീലനമാണ്. ഈ പരിശീലനത്തിലൂടെ നേടിയ വിശ്വാസ ചൈതന്യത്തിലൂടെയായിരിക്കണം നാം വിശ്വാസികൾ റമദാനിലും ശേഷമുള്ള 11 മാസങ്ങളിലും സഞ്ചരിക്കേണ്ടത്.

ഖുതുബ നോട്ട്സ്

HADIA Centre for Social Excellence (CSE)
Panakkad, Pattarkadavu P.O
Malappuram DT, Kerala -676519

csehadia@gmail.com I www.hadia.in

For any clarification: Mob: 9496445823

Visit: www.hadia.in

www.islamonweb.net